

УДК 621.326

Пиріг Ю.-ст. гр.БМ-33

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА СУСПІЛЬСТВА

Науковий керівник: Габрусєва Н.В.

Політична система являє собою одну з частин або підсистем сукупної суспільної системи. Вона взаємодіє з іншими її підсистемами: соціальною, економічною, ідеологічною, етичною, правовою, культурною. Центральне становище політичної системи визначається організаційною та регулятивно-контрольною роллю самої політики. Політична система суспільства визначається формою держави, її соціальним ладом, класовою природою, формою соціально-політичних відносин (стабільні чи ні, конфліктні чи консенсусні), політико-правовим статусом держави та іншими факторами.

У зв'язку з цим стрижневим елементом політичної системи виступає політична організація суспільства, що включає: державу та її установи, політичні партії, громадсько-політичні організації і рухи, трудові колективи з своїми органами самоврядування. Важливим елементом політичної системи є політична свідомість як невід'ємний компонент політичної діяльності людей. Вона являє собою відображення політичного життя суспільства в ідеях, поглядах, уявленнях, традиціях, соціально-політичних почуттях людини, соціальної групи, нації, народу. Значну роль у політичній системі відіграє політична культура, яка характеризує якісний стан політичних відносин і діяльності в суспільстві, а також розкриває ступінь соціально-культурного розвитку людини та міру її активності у перетворенні політичної дійсності.

Політичні і правові норми виступають важливим регулюючим елементом політичної системи. На їх основі утворюються регулятори суспільних відносин щодо влади і закріплюються основні принципи діяльності суб'єктів політики.

Визнаним елементом політичної системи суспільства є засоби масової інформації як засоби духовного спілкування великих мас людей, духовно-політичного спілкування держави і суспільства, людини і держави. Засоби масової інформації використовуються насамперед для політичного і ідеологічного впливу на електорат з метою легітимізації влади або її захоплення, зміцнення і реалізації в інтересах певних соціальних сил. Одним з центральних елементів політичних відносин і політичної діяльності є політичні ролі. Аналіз показує, що якою б стабільною не була система, політичні ролі її суб'єктів завжди в динаміці.

Політичні відносини тим стабільніші, чим чіткіше будуть визначені і закріплені в законах та нормах (правових, політичних, моральних) ролі, тобто коло прав, обов'язків і відповідальності суб'єктів політичної системи. Тому найважливіше політичне діяння складається з утворення, зміцнення і виконання ролей, пов'язаних з поєднанням елементів політичної системи з певними відносинами. Такі ролі — ролі формування політичної системи та її функціонування — відіграють "офіси", сукупність офісів, у даному разі мається на увазі система органів і посад державних, партійних і громадських організацій. Отже, політична система як одна із частин або підсистем соціальної системи дає змогу виявити межі політики та політичних відносин, їхні елементи та взаємозв'язок між ними, функції та ін. Тобто поняття політичної системи дає можливість розкрити цілісність, динамізм і структуру політичного життя, його якісні характеристики, що визначаються насамперед місцем і роллю самої політики у суспільстві.